

Vragen Commissie SO, 23 september 2022	Antwoorden
<p>Technische vragen PvdA (Marion Lippens-de Reu) over brief GS 25 juli Startdocument Gebiedsproces Natuur en Stikstof – 184275</p> <p>Agendapunt 6.1</p> <p>Vragen:</p>	
<p>Procesverduidelijking: Dit is een startdocument, er dienen gebiedsplannen te komen in juli 2023. Wanneer kunnen we eerste concrete gebiedsplannen verwachten? Hoe gaat dit proces verlopen? Hoe en op welke momenten wordt PS meegenomen? Hoe verhouden deze plannen zich tot de omgevingsvisie? Welke plaats hebben ze daarin?</p>	<p>In juli 2023 dient door de provincies een Gebiedsprogramma (voorheen Gebiedsplan, nu verbreed met NPLG opgaven) te zijn gemaakt. In de Wet stikstofreductie en natuurverbetering is deze datum, voor de stikstofopgave, een harde eis. Hieraan moeten de overige opgaven vanuit het NPLG gekoppeld worden (om geen maatregelen te nemen die een ander doel kunnen 'bijten'). De doelen voor de overige opgaven volgen half oktober. De stikstofdoelen voor andere sectoren in januari 2023.</p> <p>Hoe het precieze proces van de Gebiedsprogramma's eruit gaat zien, is momenteel nog niet duidelijk. Dat geldt ook voor de momenten waarop wij PS kunnen informeren over de voortgang en inhoud van het programma. Wij hebben hierover wekelijks overleg met de andere provincies, het Rijk en het IPO.</p> <p>Het NPLG bevat in de kern:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaderstellende doelen voor o.a. emissiereductie van stikstof, broeikasgassen en waterkwaliteit (het 'wat'). - Structurerende keuzes, zoals het bodem- en watersysteem leidend bij ruimtelijke planvorming (het 'hoe'). <p>De Omgevingsvisie is niet zozeer gericht op het landelijk gebied, maar heeft een bredere scope.</p>
<p>Hfdst 5 Reductiedoelen</p> <p><u>Vragen:</u> Kunnen we ervan uitgaan dat er standaard wordt gerekend naar een vermindering van 12 kton uitstoot? Er staat ook dat 39 kton reductie van grote meerwaarde zou zijn op doelen voor het klimaat en de wateropgave. Kan er in de plannen gerekend worden naar 39kton reductie. Hoe ziet er dat uit voor de sectoren?</p>	<p>Het Regiodoelenscenario¹ dat is beschreven in de toelichting van het RIVM, gaat uit van een landelijke generieke reductie van 12%. Deze landelijke reductie wordt vervolgens aangevuld met gebiedsgerichte reducties tot een totale reductie van ammoniakemissies van ca. 39kton (in totaal 40% van de landbouwemissies). Er wordt zodoende gerekend met 39kton (nota bene: het gaat hierbij alleen om emissies uit de veehouderij).</p>

¹ [RIVM-AERIUS 21-083 Toelichting bij richtinggevende emissiereductiedoelstellingen.pdf](#)

Vragen Commissie SO, 23 september 2022	Antwoorden
<p>Technische vragen PvdA (Marion Lippens-de Reu) over brief GS 25 juli Startdocument Gebiedsproces Natuur en Stikstof – 184275</p> <p>Agendapunt 6.1</p> <p>Vragen:</p>	
<p>9.1 Zoet water af en aanvoeren</p> <p><u>Vragen:</u></p> <p>Is er contact met de waterschappen in Brabant mbt toevoer zoet water voor landbouwgebruik? Zo ja welke info ontvangt u vanuit deze provincie?</p> <p>Bent u ermee bekend dat ook zij geconfronteerd zijn met zoetwaterproblematiek? Welke effecten heeft dat op de Zeeuwse toevoer van zoet water?</p> <p>Er staat een astronomisch hoog bedrag voor de eventuele watertoevoer voor landbouwgebruik.</p> <p>Staat deze toevoer in verhouding tot de opbrengst die behaald kan worden binnen de sector?</p>	<p>Ja, wij hebben zowel ambtelijk als bestuurlijk veel contact met het Waterschap Brabantse Delta. De enige plek waar nu concreet sprake is van Brabantse afvoer richting Zeeland, is de Brabantse Wal. Het water van de Wal stroomt door het grensgebied van Brabant en Zeeland naar de Bathse Spuikom van waaruit het naar de Westerschelde wordt afgevoerd (zo'n 30miljoen m3 per jaar). Er loopt een project, Water tussen Wal en Schelde, dat nagaat of dit water niet nuttiger kan worden ingezet. Daarnaast is er een andere zoetwateraanvoer naar Zeeland van belang, dat is de aanvoer vanuit het Hollands Diep, door de Volkeraksluizen, naar het Volkerak-Zoommeerr. Deze aanvoer is een stuk groter dan die van de Brabantse Wal en is van direct belang voor de zoetwatervoorziening van Tholen, St. Philipsland en de Reigersbergsche polder. Uiteraard heeft ook (West)Brabant te maken met droogteproblematiek, maar die is minder knellend dan die in Zeeland, omdat West-Brabant doorgaans nog wel wordt voorzien van zoet water van bovenstrooms. Bovendien herbergt Brabant meer zoet grondwater.</p> <p>Dat er een astronomisch hoog bedrag is gereserveerd voor de zoetwateraanvoer t.b.v. de landbouw is een misvatting. Sterker nog, de droge zomers van de afgelopen jaren hebben het Rijk doen inzien dat extra aanvoer naar gebieden die nu nog geen aanvoer kennen, geen reële optie is. Daarmee is dit niet zozeer een kwestie van geld, maar vooral van beschikbaarheid van water. In Zeeland lijkt het (vanuit het principe water en bodem sturend) alleen aan de orde bij de hals van Zuid-Beveland, waar het zoete water zijn functie voor doorspoeling van het Volkerak-Zoommeer heeft vervuld en kort daarna wordt geloosd in de Westerschelde.</p>
<p>9.1.2</p> <p>Een mogelijkheid voor opslaan van zoet water is gebruik te maken van bestaande kreken.</p>	<p>De mogelijkheden om zoet water op te slaan in bestaande kreken wordt inderdaad onderzocht. Daarbij moet worden beseft dat het in dat geval</p>

Vragen Commissie SO, 23 september 2022	Antwoorden
<p>Technische vragen PvdA (Marion Lippens-de Reu) over brief GS 25 juli Startdocument Gebiedsproces Natuur en Stikstof – 184275</p> <p>Agendapunt 6.1</p> <p>Vragen:</p>	
<p><u>Vraag</u>: Wordt onderzocht hoe oude kreekpatronen te herstellen en mogelijk opnieuw een rol kunnen vervullen hierin?</p>	<p>haast per definitie gaat om een verhoging van oppervlakte-en grondwaterpeilen. Dat is potentieel positief voor de natuur en ook voor de landbouw, maar de kans op natschade neemt er ook door toe. Bovendien is de hoeveelheid water die geborgen en benut kan worden niet enorm.</p>
<p>9.7 klimaatadaptatiestrategie Zeeland "Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee" Kunt u een inkijkje geven hoe Zeeland er in 2050 uit kan zien beïnvloed door de stapeling van opgaven? 2050 is niet ver weg gezien de opgaven. Kunt u iets zeggen over de tijdslijn waarop zaken gerealiseerd dienen te zijn?</p>	<p>De Klimaatadaptatiestrategie geeft een doorkijk naar 2050. De maatregelen om de doelen uit het NPLG te halen, worden opgenomen in het Gebiedsprogramma, dit zal de 'doorkijk' zijn. Voor de eerste periode van 6 jaar ligt er een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Zeeland.</p>
<p>9.8.5 Wat wordt er bedoeld met Een heroriëntering van de landbouw in de polders aan de kust kan deze een hernieuwde en verbeterde toekomst geven.? Voor welk gebied gaat dit gelden?</p>	<p>Het gaat hier om de heroriëntering van wereldmarkt naar lokale markt. In de kustgebieden van Walcheren en Schouwen-Duiveland zijn hier inmiddels initiatieven voor gestart vanuit diverse recreatiebedrijven, zoals strandpaviljoens die meer regionale producten aanbieden. Bij het opstellen van de Gebiedsagenda's voor de overbelaste gebieden wordt dit meegenomen.</p>